

यूरिया मोलासेस ब्लक बनाउने तरीका

सुख्खा मौसममा हरियो घाँसपातको कमि हुने हुँदा गाईभैंसीलाई पौष्टिक तत्वहरू अपुग हुन्छ र उनीहरूले धेरै दूध दिन सक्दैनन् । यस्तो अवस्थामा गाईभैंसी लगायत उग्राउने पशुहरूको उत्पादन बढाउनको लागि पशुहरूलाई यूरिया-मोलासेस ढिका खुवाउन सकिन्छ ।

किन खुवाउने यूरिया-मोलासेस ढिका ?

- सुख्खा मौसममा पौष्टिक तत्वहरूको श्रोतको रूपमा काम गर्छ ।
- पशुहरूलाई चाहिने खनिज पदार्थहरूको आवश्यकता पुरा गर्छ ।
- दूधालु पशुहरूको दूध उत्पादन बढाउँछ ।
- हुर्कदो पशुहरूको शारीरिक वृद्धि बढाउँछ ।

बनाउने सामग्री र मात्रा

यूरिया-मोलासेस-खनिज ढिका बनाउन विभिन्न ठाउँमा विभिन्न सामग्री प्रयोग गरेको पाईन्छ । तर यहाँ एफएओले सिफारिस गरे अनुसारको ढिका बनाउन प्रयोग गरीने सामग्री र तिनको मात्रा दिईएको छ ।

सामग्री	मात्रा
मोलासेस	४५ भाग
यूरिया	१० भाग
चोकर	३० भाग
सिमेन्ट/चुन	१० भाग

यूरिया-मोलासेस ढिका कसरी बनाउने ?

- आवश्यक सामग्रीहरू ठीक मात्रामा जोख्ने ।
- सबैभन्दा पहिले युरियालाई विस्तारै मोलासेसमा घोल्ने ।
- यूरिया र मोलासेसको मिश्रण तयार भएपछि त्यसमा चोकर मिसाउने ।
- त्यसपछि चाहिने जति पानीमा नून र चुन वा सिमेन्ट घोलेरे त्यसलाई पहिलेको मिश्रणमा राम्रोसँग मिसाउने ।
- थोरै मात्रामा ढिका बनाउनको लागि बाल्टीन, बाटामा मिश्रण तयार गर्न सकिन्छ भने धेरै मात्रामा बनाउनको लागि सिमेन्ट गरिएको भुईँमा बेलचा प्रयोग गरेर वा प्लाष्टिक ओछ्याएर पनि मिश्रण बनाउन सकिन्छ ।
- मिश्रण तयार भइसकेपछि त्यसलाई आकार दिनको लागि काठ वा फलामको वर्गाकार वा ईटा आकारको साँचोमा राख्ने । साँचोको आकार आवश्यकता अनुसार सानो/ठूलो बनाउन सकिन्छ ।

- ढिकालाई खँदिलो बनाउन साँचोमा मिश्रण राखेपछि माथिबाट साँचोको आकारको काठको टुक्रा राख्ने र त्यसमाथि २० देखि ३० सेकेण्ड उभिने ।
- आकारमा आइसकेको ढिकालाई ३ देखि ८ घण्टासम्म त्यत्तिकै छोडेर केही कडा भएपछि भण्डारण गर्ने । घाम र पानी नपर्ने सुख्खा कोठामा ढिका भण्डारण गर्नुपर्छ । ढिकामा पशुलाई खुवाउन उपयुक्त हुने कडापन आउन मौसम हेरी १ देखि २ दिन लाग्छ ।

यूरिया-मोलासेस ढिका कसरी खुवाउने ?

- तयार भएको ढिकालाई गाईभैँसीले चाट्न मिल्ने तर टोक्न नमिल्ने गरी गोठको उपयुक्त ठाउँमा राख्नु पर्छ ।
- यसको लागि ढिकालाई डोरीमा बाँधेर गाईभैँसीले भेट्ने गरी झुण्ड्याउन सकिन्छ वा ढिकाको आकारभन्दा थोरै मात्र ठुलो भाँडोमा राखेर गोठको भुईँमा राखेर पनि दिन सकिन्छ । तर ढिकालाई पानीबाट भने बचाउनु पर्दछ ।
- यस्तो ढिका खुवाउँदा पशुलाई प्रशस्त मात्रामा पानी दिनु पर्दछ ।
- ५ केजीको ढिका एउटा ३५० देखि ४०० केजीको गाईभैँसीलाई ७ देखि १० दिनसम्म पुग्छ ।
- गाईभैँसी र उग्राउने पशु बाहेक अरु पशुलाई यस्तो ढिका खुवाउनु हुँदैन ।